

DOLEŽITÉ INŠTITÚCIE

Dôležité inštitúcie, ktoré budete musieť navštíviť počas vašej integrácie, resp. môžete sa na ne obrátiť v prípade potreby, môžeme pre jednoduchšiu orientáciu rozdeliť nasledovne¹:

- **štátne orgány a iné verejné organizácie**
 - Migračný úrad MV SR, Úrad hraničnej a cudzineckej polície (predovšetkým jednotlivé oddelenia cudzineckej polície), matričné úrady, okresné úrady
 - Úrady práce sociálnych vecí a rodiny
 - Sociálna poisťovňa
 - Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
 - Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
 - Finančná správa, najmä daňové úrady
 - Verejný ochranca práv
 - Centrum právnej pomoci
- **mimovládne organizácie a iné subjekty realizujúce podporu cudzincom s medzinárodnou ochranou a žiadateľov o azyl**
 - Marginal
 - Liga za ľudské práva
 - Nadácia Milana Šimečku
 - Slovenská humanitná rada
 - Slovenská katolícka charita
 - Obec Rovné
- **komunity migrantov**
 - Afganská komunita
 - Zväz Afgancov na Slovensku
 - Islamská Nadácia na Slovensku
 - Klub kubánskych občanov žijúcich na Slovensku
 - Občianske združenie Afričanov na Slovensku
 - Tibetská asociácia
- **medzinárodné organizácie**
 - UNHCR
 - IOM.

Štátne orgány a iné verejné organizácie

Migračný úrad Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (Migračný úrad)

Migračný úrad je inštitúcia, ktorá zabezpečuje a komplexne vykonáva prvostupňové správne konanie súvisiace s rozhodovaním v konaní o udelenie azylu, vo svojich azylových zariadeniach zabezpečuje základnú starostlivosť pre osoby, ktoré požiadali o medzinárodnú ochranu, podieľa sa na zabezpečení procesu integrácie osôb s udeleným azylom a poskytnutou doplnkovou ochranou do spoločnosti a spolupracuje s inými inštitúciami a organizáciami v oblasti azylu.

Kontakt:

Migračný úrad MV SR
Pivonková 6,
812 72 Bratislava
Telefón: 02/4341 4775, 4825 4104
Fax: 02/4341 4759

Procedurálny odbor:

Migračný úrad MV SR
Procedurálny odbor
Mlynské Nivy 61, 812 72 Bratislava
Telefón: 02/48593626

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.minv.sk/?migracny-urad-mv-sr.

¹ Zoznam inštitúcií nie je vyčerpávajúci.

Úrad hraničnej a cudzineckej polície Ministerstva vnútra Slovenskej republiky (ÚHCP)

ÚHCP bol zriadený 1. apríla 2000 ako orgán s celoslovenskou pôsobnosťou pre oblasť zabezpečovania kontroly hraníc Slovenskej republiky a je v rámci Ministerstva vnútra Slovenskej republiky začlenený do organizačnej štruktúry Prezídia Policajného zboru. ÚHCP priamo riadi podriadené organizačné zložky pri plnení úloh najmä v oblasti kontroly hraníc, boja proti nelegálnej migrácii a prevádzach, vyšetrovania trestnej činnosti spojenej s nelegálnou migráciou, vydávania dokladov pre cudzincov, povoľovania pobytu cudzincom, kontroly pobytu cudzincov, vyhostovania cudzincov, vízovej praxe a vo vymedzenom rozsahu na úseku azylového konania a realizácii dublinského nariadenia. Počas svojho pobytu na území Slovenskej republiky sa dostanete najčastejšie do kontaktu s **oddeleniami cudzineckej polície** - útvary ÚHCP, ktoré plnia najmä úlohy kontroly vstupu a pobytu cudzincov na území Slovenskej republiky a vydávania dokladov pre cudzincov.

Okresné úrady

Okresné úrady sú úrady, ktoré sa nachádzajú v každom okresnom meste a zodpovedajú a vykonávajú svoju činnosť v rôznych oblastiach. **V rámci vnútornej organizačnej štruktúry sa delia na rôzne odbory** napr. **odbor všeobecnej vnútornej správy, odbor živnostenského podnikania, odbor školstva, odbor starostlivosti o životné prostredie, katastrálny odbor**. To znamená, že na okresnom úrade - na jednom mieste môžete vybaviť od stavebného povolenia, živnostenského oprávnenia či dokladov o vlastníctve bytu alebo domu, napr. v prípade otvorenia živnosti budete kontaktovať okresný úrad a jeho odbor živnostenského podnikania.

Matričné úrady

Matrika je **štátna evidencia o osobnom stave fyzických osôb, ktoré sa narodili, uzavreli manželstvo alebo zomreli na území Slovenskej republiky**, a štátnych občanov Slovenskej republiky, ktorí sa narodili, uzavreli manželstvo alebo zomreli v cudzine. Do matriky sa zapisujú údaje o narodení, uzavretí manželstva a úmrtí a údaje o iných skutočnostiach rozhodujúcich pre zistenie alebo overenie osobného stavu, najmä údaje o osvojení, určení rodičovstva a o rozvode manželstva. Matriku tvorí **kniha narodení, kniha manželstiev a kniha úmrtí**. Matrika je verejná listina. Správa matrik – matriku ako výkon štátnej správy **vedie obec**, v hlavnom meste Slovenskej republiky v Bratislave a v meste Košiciach mestské časti. **Osobitná matrika** po udelení štátneho občianstva Slovenskej republiky Ministerstvom vnútra SR eviduje a vydáva nové matričné doklady prijatým občanom SR.

Ústredným orgánom štátnej správy spomedzi svojej širokej agendy aj pre ochranu a správu štátnych hraníc, vstup na územie Slovenskej republiky a pobyt cudzincov na jej území, azylovú agendu, štátne občianstvo, matričné veci, živnostenské podnikanie je **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (MV SR)**. MV SR je Zodpovedný a Certifikačný orgán zodpovedný za program **Solidarita a riadenie migračných tokov na roky 2007 – 2013**, v rámci ktorého bol vytvorený Európsky fond pre utečencov, Návratový fond, Fond pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín, Fond pre vonkajšie hranice.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.minv.sk.

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny

Úrady práce, sociálnych vecí a rodiny sú štátne inštitúcie, ktoré poskytujú služby v oblasti sociálnych vecí a rodiny a služieb zamestnanosti. Tieto sa ďalej vnútorne členia na **odborné zamestnanosti a odbory sociálnych vecí a rodiny**. Práve tieto odbory zrejme využijete, či už napr. v prípade evidencie medzi uchádzačov o zamestnanie alebo uplatnení rôznych dávok – dávok v hmotnej núdzi alebo dávok v rámci podpory rodiny.

Činnosť úradov práce, sociálnych vecí a rodiny kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny (ÚPSVaR)**. Ústredným orgánom štátnej správy, ktorý zodpovedá za podporu zamestnanosti, sociálnu starostlivosť a fungovanie dôchodkového systému je **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (MPSVaR)**.

MPSVaR je zároveň dôležitým orgánom štátnej správy v oblasti sociálno-právnej ochrany detí a koordinácie rodinnej politiky.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.employment.gov.sk.

Sociálna poisťovňa

Sociálna poisťovňa je verejnoprávna inštitúcia, ktorá **vykonáva sociálne poistenie** na základe Zákona o sociálnom poistení, t.j. **nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie - starobné a invalidné, ďalej úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti**. Od 1. januára 2005 Sociálna vykonáva aj činnosti v rámci starobného dôchodkového sporenia – predovšetkým vyberá príspevky, postupuje ich dôchodkovým správcovským spoločnostiam a registruje zmluvy o starobnom dôchodkovom sporení. Organizačné zložky Sociálnej poisťovne sú **Ústredie Sociálnej poisťovne a pobočky Sociálnej poisťovne**.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.socpoist.sk.

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (MŠ SR)

MŠ SR je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre **materské školy, základné školy, stredné školy a vysoké školy, školské zariadenia, celoživotné vzdelávanie, vedu a techniku, pre štátnu starostlivosť o mládež a šport**. V rámci MŠ SR je zriadené **Stredisko na uznávanie dokladov o vzdelaní**, ktoré uznáva záverečné doklady o vzdelaní získané v zahraničí na výkon vybraných regulovaných povolání v SR, automaticky uznáva doklady o vysokoškolskom vzdelaní III. stupňa získané v členských štátoch EÚ, EHP a Švajčiarsku a posudzuje úroveň dosiahnutého zahraničného vzdelania na akademické účely, na výkon neregulovaných povolání a na vydanie "modrých kariet" v Slovenskej republike. Jeho ďalšou úlohou je posudzovať celkové štúdium, ale i časť štúdia absolvovaného v zahraničí pre príslušné orgány a inštitúcie v Slovenskej republike, ekvivalencia a prevod znáмок zo zahraničnej základnej či strednej školy do slovenskej klasifikačnej stupnice.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.minedu.sk.

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky (MZV SR)

MZV SR je ústredným orgánom štátnej správy pre oblasť zahraničnej politiky a vzťahy Slovenskej republiky k ostatným štátom a medzinárodným organizáciám. Pre vaše potreby je MZV SR zodpovedné prostredníctvom svojich **zastupiteľských úradov v zahraničí** za vydávanie víz a prijímanie a spracovanie žiadostí o pobyt v Slovenskej republike. Prostredníctvom **Konzulárneho oddelenia MZV SR** môžete požiadať o superlegalizáciu vašich dokladov vydaných v zahraničí. Superlegalizáciu následne vybavujú slovenské zastupiteľské úrady príslušné podľa krajiny, kde bol doklad vydaný.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.foreign.gov.sk.

Finančná správa

Finančná správa vznikla 1. januára 2012 zlúčením colnej správy a daňovej správy. Finančnú správu tvoria Finančné riaditeľstvo SR, colné úrady, daňové úrady a Kriminálny úrad finančnej správy. **Daňový úrad** vykonáva pôsobnosť v územnom obvode kraja. Na zabezpečenie výkonu činnosti daňových úradov sú zriadené pobočky daňového úradu a kontaktné miesta daňového úradu, ktoré nájdete vo väčších mestách. Daňový úrad najmä vykonáva správu daní, kontroluje vyberanie a platenie správnych poplatkov, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu, informuje daňové subjekty o ich právach a povinnostiach vo veciach daní.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.financnasprava.sk.

Mimovládne organizácie a iné subjekty realizujúce podporu cudzincom s medzinárodnou ochranou

Marginal

Občianske združenie Marginal vzniklo v novembri 2009 pod názvom Marginal - lokálne partnerstvo sociálnej inklúzie Bratislava z iniciatívy Fondu sociálneho rozvoja a odborníkov

pracujúcich v oblasti pomoci občanov, rodín a komunit ohrozených sociálnou exklúziou. Koncom roka 2012 prešlo občianske združenie zmenou stanov a zmenilo svoj názov na Marginal.

Poslaním občianskeho združenia je predchádzanie sociálneho vylúčenia, aktivity na zlepšenie sociálnej inklúzie znevýhodnených skupín obyvateľstva, zvyšovanie možností uplatnenia marginalizovaných skupín obyvateľstva na trhu práce, rozvoj vzdelanostnej úrovne a rozvíjanie životných zručností znevýhodnených skupín obyvateľstva s cieľom prispieť k ich aktívnej participácii na daniach v spoločnosti a k plnohodnotnej integrácii do spoločnosti.

Občianske združenie Marginal od apríla 2013 realizuje na území východného a stredného Slovenska a od januára 2014 na území celého Slovenska **projekt STEP, ktorý je zameraný na integráciu osôb s udeleným azylom a poskytnutou doplnkovou ochranou**. Projekt pokračuje od apríla 2014 na území stredného a východného Slovenska.

Okrem projektu STEP občianske združenie Marginal realizuje aj projekty zamerané na **monitorovanie situácie utečencov** na území Slovenskej republiky, na **právne poradenstvo štátnym príslušníkom tretích krajín, ktorí sú umiestnení v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov** a hrozí im vyhodenie zo slovenského územia a **zvyšovanie povedomia majoritnej spoločnosti na tému azyl a migrácia**.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.marginal.sk.

Liga za ľudské práva (HRL)

Občianske združenie Liga za ľudské práva vzniklo v roku 2005 a založili ho právnici a advokáti s dlhoročnou praxou v oblasti azylového práva. Hlavným cieľom združenia je ochrana práv cudzincov, ktorí sa zdržiavajú a žijú na území Slovenskej republiky.

Liga za ľudské práva vykonáva najmä rôzne právne aktivity (právne poradenstvo a poskytovanie informácií, právne zastupovanie v konaniach). Tieto aktivity sa sústreďujú najmä na cudzincov, ktorí potrebujú ochranu vo forme azylu alebo doplnkovej ochrany, alebo ktorí sa z rôznych dôvodov nemôžu vrátiť domov, do krajiny pôvodu. Postupne sa však združenie začalo špecializovať aj na **právne poradenstvo cudzincom** a to najmä v oblasti získavania a udržiavania pobytov, ochrany práv cudzincov ale aj vo veciach žiadostí o štátne občianstva alebo zlúčenia rodiny. Osobitne sa venuje **monitorovaniu a ochrane práv tzv. odlúčených detí**, ktoré sa nájdu na Slovensku bez rodičov a **monitorovaniu a ochrane práv cudzincov, ktorí sú umiestnení v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov** a hrozí im vyhodenie zo slovenského územia.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.hrl.sk.

Nadácia Milana Šimečku (NMŠ)

Cieľom Nadácie Milana Šimečku je prispieť k budovaniu demokratickej politickej kultúry, cez budovanie fungujúcej, rozvinutej občianskej spoločnosti. NMŠ sa venuje predovšetkým problematike ľudských práv a postavenia menších na Slovensku. Nadácia má viacero aktivít týkajúcich sa problematiky integrácie cudzincov. Každoročne organizuje festival [fjúžn], ktorý je zameraný na zvyšovanie povedomia verejnosti o téme tzv. nových menších na Slovensku a scitlivovanie postojov verejnosti k migrantom žijúcim na Slovensku. NMŠ tiež prevádzkuje portál multikulti.sk, ktorý prináša množstvo informácií o téme kultúrnej rozmanitosti. Zameriava sa tiež na problematiku vzdelávania v oblasti ľudských práv, multikultúrnej výchovy a vzdelávania detí cudzincov.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.nadaciamilanashimecku.sk.

Slovenská humanitná rada (SHR)

Slovenská humanitná rada je národné dobrovoľnícke centrum humanitných a charitatívnych organizácií, občianskych združení a nadácií pôsobiacich v sociálnej oblasti v širokom ponímaní. Slovenská humanitná rada pôsobí na Slovensku od roku 1990 a v súčasnosti združuje viac ako 170 dobrovoľníckych neziskových organizácií na území celej republiky. Ide o organizácie, ktoré poskytujú pomoc, služby, starostlivosť, poradenskú činnosť a organizujú rôznorodé aktivity v prospech sociálne znevýhodnených a hendikepovaných ľudí.

Slovenská humanitná rada v oblasti azylu realizuje na západnom Slovensku **projekt zameraný na pokrytie sociálnych, psychologických, právnych služieb a materiálnych potrieb pre**

žiadateľov o azyl, pre cudzincov, ktorí sú umiestnení v útvaroch policajného zaistenia pre cudzincov realizuje projekt na pokrytie sociálnych služieb a materiálnych potrieb a do konca roka 2013 realizovala **projekty zamerané na integráciu osôb s udeleným azylom a poskytnutou doplnkovou ochranou na území západného Slovenska.**

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.shr.sk.

Slovenská katolícka charita (SKCH)

Slovenská katolícka charita poskytuje charitatívne, sociálne, zdravotnícke a výchovno-vzdelávacie služby ľuďom v núdzi bez ohľadu na rasu, národnosť, vierovyznanie a politické zmysľanie. Maloletým migrantom bez sprievodu na Slovensku sa SKCH venuje v rámci projektu Bakhita, ktorý je zameraný na poskytovanie psychologickú a pedagogickú starostlivosť maloletým bez sprievodu. Od apríla 2014 SKCH realizuje na západnom Slovensku projekt zameraný na integráciu osôb s udeleným azylom a poskytnutou doplnkovou ochranou.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.charita.sk.

Obec Rovné

Obec Rovné sa apríla 2013 začala podieľať **na realizácii projektov zameraných na cieľovú skupinu osôb, ktorými sú žiadatelia o udelenie azylu** na území Slovenskej republiky, najmä na strednom a východnom Slovensku. Špecifickým cieľom týchto na seba nadväzujúcich projektov je zabezpečiť poskytnutie právnej pomoci, sociálnej starostlivosť, psychologickú starostlivosť, doplnkovej zdravotnej starostlivosť, materiálnej pomoci a taktiež podporné služby v podobe prekladov a tlmočení v rámci azylového konania.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.rovne.eu.

Komunity migrantov

Afganská komunita

Afganská komunita je občianske združenie, ktoré združuje príslušníkov všetkých etník pochádzajúcich z Afganistanu a žijúcich v Slovenskej republike, a ďalších, ktorí sa zaujímajú o afganskú kultúru. Medzi hlavné aktivity združenia patrí organizácia rôznych spoločenských, kultúrnych, športových a informačných podujatí.

Zväz Afgancov na Slovensku

Zväz Afgancov na Slovensku (ZANS) je kultúrno-spoločenské združenie Afgancov trvalo žijúcich v SR. Zväz Afgancov na Slovensku bol založený v roku 1997. Cieľom organizácie je dobrovoľne združovať občanov afganského pôvodu za účelom vzájomnej informovanosti a kultúrnej spolupatričnosti. Činnosť ZANS spočíva v organizácii rôznych podujatí za účelom zachovania kultúry, tradícií a materinského jazyka. Jeho snahou je predstavovať Afganistan a afganskú kultúru slovenskej spoločnosti a upozorňovať svetovú verejnosť na afganskú katastrofu odohrávajúcu sa za posledné desaťročia.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.zans.sk.

Islamská nadácia na Slovensku

Islamská nadácia na Slovensku vznikla v roku 1999. Cieľom nadácie je podpora a rozvoj priateľských vzťahov medzi Slovenskou republikou a islamskými krajinami, kultúrnych a spoločenských záujmov moslimov žijúcich na území Slovenskej republiky a humanitárnej pomoci osobám postihnutými živelnými pohromami.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.islamweb.sk.

Klub kubánskych občanov žijúcich na Slovensku

Klub kubánskych občanov žijúcich na Slovensku umožňuje udržiavanie kontaktu medzi členmi komunity s cieľom uchovávanía národnostnej identity a prezentovania pôvodnej kultúry Kuby slovenskej spoločnosti v záujme efektívnej integrácie členov Klubu na Slovensku. Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.kubaklub.sk.

Občianske združenie Afričanov na Slovensku (OZAS)

Občianske združenie OZAS je neziskovou, dobrovoľnou, neštátnou a nepolitickou organizáciou združujúcou slovenských občanov afrického pôvodu a ich rodinných príslušníkov. Vznik občianskeho združenia bol motivovaný snahou upevniť vzťahy na Slovensku žijúcich Afričanov a vytvoriť z jej príslušníkov komunitu usilujúcu sa o integráciu do slovenskej spoločnosti, čo má dopomôcť k optimalizácii spoločenského postavenia svojich členov.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.ozas.sk.

Tibetská asociácia

Tibetská asociácia je mimovládna organizácia založená so zámerom podporovať Tibetánov a šíriť kultúrne bohatstvo Tibetu. Cieľom organizácie je podpora tibetskej kultúry, hodnôt a kultúrno-filozofického bohatstva na Slovensku: v podobe priamej a adresnej podpory Tibetánov žijúcich na Slovensku a v podobe aktivít zameraných na slovenskú spoločnosť. Organizácia svojimi aktivitami priamo podporuje dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd, integráciu migrantov a utečencov do spoločnosti a šírenie myšlienok rešpektu a dôstojností pre všetkých členov v spoločnosti.

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.tibetania.sk.

Medzinárodné organizácie

Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR)

Úrad vysokého komisára OSN pre utečencov bol pôvodne zriadený s trojročným mandátom za účelom pomoci európskym utečencom presídleným počas druhej svetovej vojny s obnovou mandátu. Nakoniec v roku 2003 bola táto povinnosť Valným zhromaždením definitívne zrušená a mandát jej bol udelený na dobu neurčitú, „dovtedy, kým sa problém s utečencami nevyrieši“.

Prvoradým cieľom UNHCR je zabezpečiť ochranu práv a blaho utečencov. UNHCR sa usiluje zabezpečiť, aby každá osoba mala právo vyhľadávať azyl, nájsť bezpečné útočisko v inej krajine alebo sa dobrovoľne vrátiť domov.

UNHCR od roku 1993 začal pôsobiť aj na území Slovenskej republiky, pričom poskytoval pomoc utečencom predovšetkým pri presadzovaní systémových zmien, skvalitnení azylovej procedúry a integrácii utečencov, pripomienkoval zákony, viedol rokovania so zástupcami štátnych inštitúcií a mimovládnych organizácií a monitoroval dodržiavanie práv utečencov na území Slovenskej republiky. Od roku 2013 UNHCR na Slovensku ukončil svoje pôsobenie a **za územie Slovenska v tejto oblasti je zodpovedný Regionálny zastupiteľský úrad UNHCR pre strednú Európu v Budapešti.**

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.unhcr-centraleurope.org.

Medzinárodná organizácia pre migráciu (IOM)

Medzinárodná organizácia pre migráciu je popredná medzinárodná, medzivládna organizácia v oblasti migrácie. Riadi sa princípom, že humánna a organizovaná migrácia prináša prospech migrantom aj spoločnosti. IOM pôsobí na Slovensku od roku 1996, kde realizuje rôzne **projekty a aktivity v oblasti integrácie migrantov, asistovaných dobrovoľných návratov, boja proti obchodovaniu s ľuďmi, presídľovania utečencov a koordinácie aktivít Európskej migračnej siete.** Priamu pomoc a poradenstvo migrantom pri integrácii poskytuje **Migračné informačné centrum IOM.**

Pre bližšie informácie navštívte internetovú stránku www.iom.sk.